

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th June, 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA OPERATIV HISOBDAGI O'ZGARISHLAR

Xayitov Sherzod Pardaboyevich

PhD. Toshkent moliya instituti (Toshkent, O'zbekiston)

Аннотасија:

Bugungi kunda operatsion hisobni rivojlantirish yo'nalishlarini asoslash va uning qoidalarini retrospektiv tahlil qilish muhim ahamiyatga egadir. Shu nuqtai nazardan raqamli iqtisodiyot talablariga muvofiq operativ hisobni nazariy va uslubiy jihatdan rivojlantirish masalalari ushbu tadqiqotda batafsil bayon qilingan.

Kalit so'zlar: axborot, buxgalteriya hisobi, ichki nazorat, operativ hisob, raqamli iqtisodiyot, tahlil.

ИЗМЕНЕНИЯ ОПЕРАТИВНОГО УЧЕТА В ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКЕ

Хайитов Шерзод Пардабоевич

PhD. Ташкентский финансовый институт (Ташкент, Узбекистан)

Аннотация:

Сегодня важно обосновать направления развития оперативного учета и ретроспективного анализа его правил. С этой точки зрения в данном исследовании подробно описаны вопросы теоретико-методологического развития оперативного учета в соответствии с требованиями цифровой экономики.

Ключевые слова: информация, бухгалтерский учет, внутренний контроль, оперативный учет, цифровая экономика, анализ.

CHANGES IN OPERATIONAL ACCOUNTING IN THE DIGITAL ECONOMY

Xayitov Sherzod Pardaboyevich

PhD. Tashkent institute of finance (Tashkent, Uzbekistan)

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th June, 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

Abstract:

Today it is important to substantiate the directions for the development of operational accounting and a retrospective analysis of its rules. From this point of view, this study describes in detail the issues of theoretical and methodological development of operational accounting in accordance with the requirements of the digital economy.

Keywords: information, accounting, internal control, operational accounting, digital economy, analysis.

Hozirgi bosqichda iqtisodiyotni rivojlantirish uchun tezkor axborot, uning sifati qisqaligi, ravshanligi va olish tezligi bilan belgilanadi, operativ hisob ma'lumotlari xo'jalik faoliyati jarayonini o'z vaqtida tartibga solish uchun katta ahamiyatga ega. Operativ hisob yordamida xo'jalik jarayonlari to'g'ridan-to'g'ri yakunlangan paytda aks ettirilganligi sababli, bu ularning borishini o'z vaqtida tartibga solish imkonini beradi va hisobni rivojlantirishda alohida ahamiyatga ega. Uning istiqbollari texnologik imkoniyatlar bilan ham, raqamli iqtisodiyotni barpo etish bo'yicha davlatning keng ko'lamlı vazifalari bilan bog'liq holda ham ochilmoqda [1].

Tadqiqotning maqsadi - operatsion hisobni rivojlantirish yo'nalishlarini asoslash, uning qoidalarini retrospektiv tahlil qilish, raqamli iqtisodiyot talablariga muvofiq ularni keyinchalik nazariy va uslubiy jihatdan rivojlantirish uchun muammolarni aniqlash va umumlashtirish. Bu mahalliy ishlab chiqarish biznes-jarayonlari unumdorligini oshirish va raqobatdosh ustunliklarni qo'lga kiritish imkonini beradi. Operativ hisob ichki nazorat tizimida muhim rol o'ynaydi, shuning uchun boshqaruv uchun ichki nazorat funksiyalarini bajarishi haqidagi axborotning aniqlashtirilishini talab qiladi, shuningdek, uning asosiy vazifasi tashkilotning barcha tarkibiy bo'linmalari faoliyatini baholashdir, chunki natijalarni baholash va og'ishlarni aniqlash operativ tahlilning funksional vazifasi hisoblanadi [2].

So'nggi paytlarda nazorat buxgalteriya hisobi va biznes qarorlarini qabul qiluvchilarni axborot bilan ta'minlashni tahliliy qo'llab-quvvatlash sohalari majmuasi sifatida ishlab chiqilgan, shuning uchun operativ hisob va nazorat masalalarini birgalikda o'rganish talab etiladi.

Raqamli iqtisodiyotda bilim asosiy iqtisodiy aktivga aylanadi. Ilm-fanni yangi texnologiyalar va mahsulotlarni ishlab chiqish jarayoniga keng qo'llash ko'proq talab qilinmoqda [3].

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th June, 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

Bining fikrimizcha, kuzatilayotgan jarayonlarni har tomonlama raqamlashtirish imkonini beruvchi zamonaviy vazifalarga mos keladigan ko'rsatkichlar tizimini yaratishga katta ahamiyat berish kerak va bu AKT (axborot-kommunikatsiya texnologiyalari) asosida axborotni yig'ish, qayta ishlash va tahlil qilish tizimini faol rivojlantirishni talab qiladi.

Qayd etish joizki, hozirda ayrim olimlar raqamli iqtisodiyotga o'tishda buxgalteriya hisobi o'rnini bosuvchi IT-texnologiyalar asosiy texnologiyalarga aylanishiga ishonishadi. Shu sababli operativ hisob masalalarini hal etishga yetarlicha e'tibor bermayapti.

Tadqiqotimiz natijalari shuni ko'rsatadiki, amaliyotga yo'naltirilgan IT-texnologiyalarni rivojlantirish operativ hisobni yo'lga qo'yishni taqozo etadi, bu esa keyinchalik "virtual haqiqat"ni yaratish uchun iqtisodiy jarayonlarning ilmiy tavsifini beradi.

Faoliyatning ma'lum bir turi doirasidagi asosiy biznes jarayonlari operatsiyalarning texnik tavsiflari va ularni amalga oshirish harakatlari bilan bir xil turdagi, shuning uchun ularni umumlashtirish va tizimlashtirish uchun tadqiqotlar talab etiladi [4].

Raqamli iqtisodiyot sharoitida operativ hisob davlat ahamiyatiga ega, shuning uchun uning qoidalarini o'zgartirish, belgilangan keng ko'lamlı maqsad va vazifalarini taraqqiyot strategiyasiga moslashtirish kerak. Uni biznes-jarayonlarning bajarilishini kuzatish imkonini beruvchi raqamli hisob sifatida o'rnatish juda muhim, chunki har bir biznes jarayoni rejalashtirilgan (prognoz) ko'rsatkichlariga erishishga hissa qo'shadi. Bunday hisob faoliyat turi doirasida asosiy biznes jarayonlari ustidan ichki va tashqi nazorat o'rtasidagi munosabatlarni o'rnatishni, xo'jalik yurituvchi sub'ekt darajasida operativ tahlilni va davlat darajasida monitoringni ta'minlaydi [5]. Raqobatbardosh ustunlikka ega bo'lish va mahalliy iqtisodiyotni rivojlantirish uchun ham nazariy, uslubiy va texnologik ishlanmalarning yuqori darajasiga erishish, shuningdek, ilg'or tajribani ommalashtirish va biznes jarayonlari samaradorligini oshirish maqsadida ularni keng joriy etishni ta'minlash zarur.

Xulosa o'rnida shuni ta'kidlamoqchimizki, mamlakatimizda faoliyat yuritayotgan barcha tashkilot va muassasalarda operativ hisobni tashkil etishning tashkiliy-uslubiy jihatlarini takomillashtirish maqsadga muvofiq deb hisoblaymiz.

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th June, 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

Adabiyotlar ro'yxati:

1. Kuliboyev A.Sh. Methodological issues of formation of accounting policy in medical institutions // International scientific journal of finance and accounting. №4, August, 2017 <https://www.interfinance.uz/en/arxiv/231-ikki-4hh-2>.
2. Kuliboyev Azamat Shonazarovich, 2022. Organization of management accounting in public medical institutions. International Journal of Research in Business Management. Vol. 10, Issue 5, May 2022, 1–8.
3. Kuliboyev A.Sh. «Management accounting system in state medical institutions and its organizational aspects». //International conference on Developments in Education. Toronto, Canada. August 29th 2022. -Pp. 56-60.
4. Kuliboyev Azamat Shonazarovich, 2023. Improvement of accounting in state medical institutions. // Proceedings of International Conference on Educational Discoveries and Humanities 2023. Conference Proceedings Volume 2, Issue 5, May 2023. www.econferenceseries.com
5. Hamdamov B.K., Ostonokulov A.A. (2018). Byudjet nazorati. O'quv qo'llanma. – T.: “Iqtisod – Moliya”, – 318 b.

E- Conference Series

Open Access | Peer Reviewed | Conference Proceedings

